

В И Р О К

Іменем України

28 квітня 2023 року Октябрський районний суд м. Полтави у складі:

головуючого - судді Савченка А. Г.

за участю:

секретарів судового засідання Деменко І. Л., Кононенко А. С.

прокурора [REDACTED]

захисника Бессонова В. А.

потерпілого [REDACTED]

обвинуваченого [REDACTED]

розглянувши у відкритому судовому засіданні в залі суду у м. Полтаві кримінальне провадження, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № [REDACTED] по обвинуваченню

[REDACTED] 04 вересня 1985 року народження,

[REDACTED]
середня, не працюючого, одруженого, судимого

11 березня 2021 року Московським районним судом м. Харкова за ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 185 КК України до 1 року обмеження волі із звільненням від відбування покарання з випробуванням на підставі ст. 75 КК України з іспитовим строком на 1 рік

у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 15, ч. 3 ст. 289 КК України,

в с т а н о в и в :

Справа, що розглядається

Відповідно до обвинувального акта обвинувачений [REDACTED] вчинив інкриміноване йому кримінальне правопорушення за таких обставин.

09 березня 2022 року, приблизно о 12 год 30 хв, обвинувачений [REDACTED] перебуваючи [REDACTED] діючи умисно, повторно, підійшов до потерпілого [REDACTED] який знаходився поруч зі своїм автомобілем ВАЗ 2104 ЗНГ, д. н. з. АХ 8642 ВЕ, білого кольору, та погрожуючи йому фізичною розправою,

демонструючи предмет, схожий на саморобну вогнепальну зброю, яким явилися металеві пасатижі, в середині яких знаходився патрон калібром 7,62 мм, висунув останньому вимогу передати йому зазначений автомобіль та ключі від нього, що останній, будучи наляканим тим, що відносно нього буде застосоване фізичне насильство небезпечне для його життя та здоров'я, і зробив. Після цього обвинувачений сів на водійське місце вказаного транспортного засобу та почав намагатися запустити його двигун з метою залишення місця скоєння кримінального правопорушення, однак злочин ним не був доведений до кінця з причин, що не залежали від його волі, так як він був зупинений останнім та свідками, які знаходились поблизу та для яких його злочинні дії стали очевидними.

Закон

Органом досудового досудового розслідування дії обвинуваченого [REDACTED] кваліфіковано за ч. 2 ст. 15, ч. 3 ст. 289 КК України, як закінчений замах на незаконне заволодіння транспортним засобом, поєднаний з погрозою застосування насильства, небезпечного для життя чи здоров'я потерпілого, вчинений повторно.

Згідно приміток 1 і 2 ст. 289 КК України під незаконним заволодінням транспортним засобом у цій статті слід розуміти вчинене умисно, з будь-якою метою протиправне вилучення будь-яким способом транспортного засобу у власника чи користувача всупереч їх волі. Відповідно до частини другої цієї статті під повторністю слід розуміти вчинення таких дій особою, яка раніше вчинила незаконне заволодіння транспортним засобом або кримінальне правопорушення, передбачене статтями 185, 186, 187, 189-191, 262, 290, 410 цього Кодексу.

Відповідно до Постанови Пленуму Верховного Суду України «Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту» № 14 від 23 грудня 2005 року, незаконне заволодіння транспортним засобом слід розуміти як умисне, протиправне вилучення його з будь-якою метою у власника або законного користувача всупереч їх волі (з місця стоянки чи під час руху) шляхом запуску двигуна, буксирування, завантажування на інший транспортний засіб, примусового відсторонення зазначених осіб від керування, примушування їх до початку чи продовження руху тощо. Таке заволодіння може бути вчинене таємно або відкрито, шляхом обману чи зловживання довірою, із застосуванням насильства або погроз.

Цей злочин визнають закінченим з моменту, коли транспортний засіб почав рухатись внаслідок запуску двигуна чи буксирування, а якщо заволодіння відбувається під час руху транспортного засобу, - з моменту встановлення контролю над ним.

Проникнення в кабінку, гараж чи інше сховище, спробу запустити двигун або буксирувати транспортний засіб з метою заволодіння ним необхідно розглядати як замах на вчинення злочину.

Згідно ч. 2 ст. 15 КК України замах на вчинення кримінального правопорушення є закінченим, якщо особа виконала усі дії, які вважала необхідними для доведення кримінального правопорушення до кінця, але кримінальне правопорушення не було закінчено з причин, які не залежали від її волі.

Відповідно до п. 12 постанови Пленуму Верховного Суду України від 06 листопада 2009 року № 10 «Про судову практику у справах про злочини проти власності» погроза застосування насильства при розбої полягає в залякуванні негайним застосуванням фізичного насильства, небезпечного для життя і здоров'я потерпілого (погроза вбити, заподіяти тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження, легке тілесне ушкодження з розладом здоров'я чи незначною втратою працездатності, або вчинити певні дії, що у конкретній ситуації можуть спричинити такі наслідки). Погроза має місце тоді, коли винна особа, висловлюючи її в будь-якій формі (словами, жестами, демонстрацією зброї тощо), бажає, щоб у потерпілого склалося враження, що якщо він протидіятиме винній особі або не виконає її вимог, то ця погроза буде реалізована. Це стосується і випадків, коли винна особа погрожує застосуванням предметів, які завідомо для неї не можуть

бути використані для реалізації погроз (зіпсована зброя, макет зброї тощо), але потерпілий сприймає ці предмети як такі, що являють собою небезпеку для життя чи здоров'я. Така погроза може стосуватись як потерпілого, так і його близьких родичів та завжди містить у собі вимогу майнового характеру щодо передачі майна в майбутньому.

Згідно положень науково-практичного коментаря до ст. 189 КК України при визначенні дійсності і реальності погрози необхідно виходити з суб'єктивного ставлення до неї винного і суб'єктивного сприйняття її потерпілим.

Реальність погрози для винного не означає, що він дійсно має намір обов'язково її виконувати. Достатньо, щоб останній вважав, що залякування, яке він застосовує, сприймається потерпілим як таке, що цілком може бути реалізоване і спроможне примусити його робити певним чином. Реальність погрози для потерпілого означає усвідомлення ним того, що небезпека заподіяння шкоди, якою погрожує винний, може стати дійсністю, якщо він проігнорує його вимогу. Погроза може бути виражена у будь-якій формі: усно чи письмово, безпосередньо потерпілому або через інших осіб, по телефону, за допомогою жестів, міміки та/або іншими способами. Водночас, для того щоб мати бажану для винного дію, погроза повинна бути доведена до свідомості потерпілого.

Беручи до уваги вищевикладені положення законодавства України, суд вважає, що питання, які він має розглянути за кожним із елементів складу інкримінованого кримінального правопорушення, є наступними.

1. Чи доведено поза розумним сумнівом, що обвинувачений з метою незаконного заволодіння транспортним засобом перебував саме на місці водія транспортного засобу?

2. Чи доведено поза розумним сумнівом, що обвинувачений здійснював спробу запустити двигун транспортного засобу, з метою незаконного заволодіння ним?

3. Чи доведено поза розумним сумнівом, що обвинувачений вчиняв дії з метою приведення в рух транспортного засобу?

4. Чи доведено поза розумним сумнівом, що обвинувачений має навички та право на керування транспортними засобами?

5. Чи доведено поза розумним сумнівом, що обвинувачений погрожував потерпілому застосуванням насильства, небезпечного для його життя чи здоров'я з метою заволодіння його транспортним засобом?

6. Чи доведено поза розумним сумнівом, що в даному кримінальному провадженні мав місце закінчений замах на незаконне заволодіння транспортним засобом, поєднаний з погрозою застосування насильства, небезпечного для життя чи здоров'я потерпілого?

Докази та встановлені судом обставини справи

В цьому кримінальному провадженні судом безперечно встановлені та вважаються доведеними поза розумним сумнівом наступні факти, які не оспорюють ані сторона обвинувачення, ані сторона захисту.

1. Станом на день вчинення інкримінованого кримінального правопорушення, тобто на 09 березня 2022 року, в Україні діяв воєнний стан, введений Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 з 05 год 30 хв 24 лютого 2022 року.

2. Обвинувачений підійшов до потерпілого маючи при собі металеві пасатижі, в середині яких знаходився патрон, калібром 7,62 мм, які він під час сварки з останнім тримав у руках.

3. Обвинувачений [REDACTED] знаходився в автомобілі ВАЗ 2104 ЗНГ, д. н. з. АХ 8642 ВЕ, білого кольору, двигун якого весь час був вимкненим, а транспортний засіб стояв припаркований на одному місці, з якого ні під чийм управлінням не рушав.

Допитаний в ході судового розгляду матеріалів кримінального провадження обвинувачений [REDACTED] вину у вчиненні інкримінованого йому кримінального правопорушення не визнав та показав, що 09 березня 2022 року він, йдучи зі своєю дружиною, з якою перебуває у цивільному шлюбі, по другій Північній Салтівці повз приміщення зруйнованого гаража, побачив біля нього автомобіль ВАЗ, на якому зверху та ззаду був накладений метал, зокрема якісь металеві труби, водій якого в цей час розбирав цей гараж, заповнюючи транспортний засіб металом. Вважаючи, що цей чоловік є мародером, він підійшов до нього та поцікавився, кому саме належить гараж, який той розбирає, на що спочатку потерпілий зазначив, що це не його справа, а потім пояснив, що гараж сусіда і він його розбирає з дозволу останнього. При з'ясуванні питання щодо власника гаража між ними виникла сварка із-за того, що потерпілий чітко не назвав, хто ним являється. Під час сварки, бачачи, що потерпілий тримає в руках металеву трубу та думаючи, що останній являється мародером, він, обвинувачений, дістав із кишені та тримав в руках належні йому металеві пасатижі, всередину яких був вставлений патрон, які не були призначеними для стрільби та не являються вогнепальною зброєю та які він носив з собою виключно з метою самооборони, демонструючи це фактично задля захисту від останнього та попередження можливого нападу, однак жодним чином не погрожував ними потерпілому та не направляв їх в його бік. Переконавшись, що потерпілий не являється тим, за кого він його спочатку сприйняв, він попросив його допомоги у перевезенні речей, на що останній погодився. З його дозволу він сів на переднє праве пасажирське сидіння автомобіля, а [REDACTED] обійшовши транспортний засіб, кинув на сидіння водія зв'язку ключів, зазначивши, що він взяв ключі не від авто, а від гаража чи квартири та віддалився нібито за ключами до автомобіля, залишивши його одного в транспортному засобі на пасажирському сидінні. За час перебування в авто, до повернення потерпілого, він продовжував перебувати на передньому пасажирському сидінні, не вчиняв будь-яких дій з метою запуску двигуна автомобіля, його руху з наміром незаконного заволодіння ним, умислу на що він взагалі не мав, а просто за попередньою домовленістю очікував потерпілого. Окремо наголосив на тому, що він, навіть, не має навичок керування транспортними засобами та не вміє управляти ними, а також не має посвідчення водія жодної із категорій. Через деякий час останній з якимсь чоловіком підбіг до нього, відкривши праві передні двері авто, і наніс йому не менше двох ударів арматурою по голові, після яких він знепритомнів. В подальшому, потерпілий та особи, що були з ним, викликали працівників поліції, яких чекали біля автомобіля близько двадцяти хвилин, а після їх приїзду його одразу ж затримали та відвезли до райвідділу. Зазначив, що під час досудового розслідування жодних слідчих дій з ним не проводилось та навіть не був проведений його допит.

Потерпілий [REDACTED] під час допиту в суді показав, що 08 березня 2022 року йому зателефонував товариш та повідомив, що належний йому гараж, який знаходився неподалік від [REDACTED]

близько 13 години, він на автомобілі ВАЗ 2104 ЗНГ, д. н. з. АХ 8642 ВЕ, білого кольору під'їхав до нього з метою його огляду. Коли знаходився біля гаража, повз нього проходили чоловік із жінкою. Остання, розмовляючи по телефону, пройшла стороною, а чоловік, яким виявився обвинувачений [REDACTED] підійшов до нього та приставивши ззаду збоку металевий предмет, почав вимагати аби він передав йому ключі від автомобіля та сам транспортний засіб, погрожуючи при цьому тим, що в разі непередачі ключів, здійснить постріл. Коли він розвернувся, то побачив, що йому погрожують саморобною вогнепальною зброєю, в якій виднівся патрон, у зв'язку з чим він виконав вимогу обвинуваченого, передавши зв'язку ключів, в який не було ключа від замка запалювання авто. Після цього останній сів на місце водія транспортного засобу та намагався запустити двигун авто, підбираючи для цього необхідний ключ із зв'язки. Він спочатку залишався на своєму місці біля автомобіля з боку його пасажирських передніх дверей, а коли побачив, що до буд. № 206 по цій же вул. Дружби Народів, що за приблизно 70 м від цього місця, під'їхав транспортний засіб та з нього вийшли двоє осіб, побіг до них та попрохав допомоги. Особи, до яких він звернувся, виявились волонтерами і погодились йому допомогти. Він вказав їм на місце

пригоди і побіг попереду автомобіля, на якому вони приїхали, а вони рухались слідом. На місці злочину він підійшов до свого авто зі сторони пасажирських передніх дверей, а вони до місця водія, та спільними зусиллями таким чином виштовхали обвинуваченого з авто. Зокрема, він штовхав з пасажирських дверей, а волонтери витягували з водійського місця. Після цього вони викликали поліцію, а [REDACTED] в цей час намагався виправдовуватися, зазначаючи, що вважав потерпілого за таксиста, з яким він хотів доїхати до місця призначення. При цьому, за межами транспортного засобу обвинувачений постійно падав у сніг, що було зроблено, на його думку, для того, аби викинути свій телефон, так як на вимогу працівників поліції він його не надав, сказавши, що не має його. На його думку, обвинувачений є навідником і саме для таких цілей йому й потрібно було авто. Таким чином, спочатку вони утримували [REDACTED] біля автомобіля, чекаючи поліцейських, поки він намагався впасти або відійти кудись, а коли така потреба відпала, просто залишалися на місці, вже не тримаючи його. Весь цей час обвинувачений говорив, що його не так зрозуміли й наміру викрадати авто він не мав. По приїзду працівників поліції, в останнього було виявлено та вилучено вогнепальний прістрій, який, як повідомили працівники поліції, дійсно міг вистрелити.

Прокурор, вважаючи вину обвинуваченого [REDACTED] у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 15, ч. 3 ст. 289 КК України доведеною, просив призначити йому покарання у виді десяти років позбавлення волі з конфіскацією всього належного йому майна.

Таким чином, обставини цього кримінального провадження показують, що очевидцями [REDACTED] та потерпілий [REDACTED]. Версії цих осіб категорично відрізняються за своїм змістом, а тому, з метою встановлення істини у цій справі, суд вважає за необхідне перевірити кожную з цих версій на її відповідність іншим доказам по матеріалах цього кримінального провадження, встановивши більш правдиву та вірогіднішу з них.

Так, стороною обвинувачення вина [REDACTED] у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 15, ч. 3 ст. 289 КК України доводилась показаннями свідка і потерпілого та письмовими доказами.

[REDACTED]

неподалік піцерії «Капрі-Піца», що по вул. Дружби Народів в м. Харкові, він спільно з іншими волонтерами, розвозили продукти харчування мешканцям м. Харкова. Близько 12 години, шукаючи адресу необхідного їм номеру будинку, в якийсь момент до них підбіг літній чоловік, віком близько п'ятдесяти років, яким виявився потерпілий [REDACTED] з металевою тонкою трубою, довжиною близько метра в руках і попросив допомоги, сказавши, що в нього, ймовірно мародер, намагається відібрати автомобіль, у зв'язку з чим він погодився надати свою допомогу та на своєму авто під'їхав до вказаного цим чоловіком місця, проїхавши так близько ста метрів. Там він побачив припаркований біля гаража автомобіль ВАЗ білого кольору, зверху якого знаходився метал. В той момент, коли він вийшов зі свого транспортного засобу, потерпілий відкрив передні пасажирські двері названого автомобіля та одразу ж завдав один-два удари металевою трубою, яку тримав в руках, по голові особі, яка сиділа на місці водія – обвинуваченого [REDACTED]. В цей час, коли [REDACTED] завдавав другий удар, він підбіг до автомобіля та з лівого водійського місця, схвативши за плечі, витягнув обвинуваченого, під час чого в останнього із-за пазухи або ж просто з рук випав інструмент, зовні схожий на пасатижі, з пружиною, в яку був вставлений патрон. Потерпілий розповів йому, що обвинувачений погрожував йому цим знаряддям, спрямовуючи названий інструмент в його сторону, однак він сам цього не бачив. Окремо зазначив, що зв'язка ключів, ймовірно від цього авто, також знаходилась або в руках [REDACTED] або ж просто в його кишенях. Повідомив, що останній мав при собі досить багато різних за походженням речей, зокрема якісь аркуші паперу, ксерокопії та інші ключі. Внаслідок таких дій потерпілого, обвинувачений знепритомнів. Він з іншими волонтерами викликали на місце пригоди працівників поліції, а до їх прибуття виясняли, чи являється потерпілий власником транспортного

засобу ВАЗ білого кольору, на що останній надав відповідні документи. Надалі він знаходився поруч з обвинуваченим, який близько трьох-семи хвилин перебував в стані непритомності, а коли прийшов до тями, то спочатку намагався піти, однак він, не застосовуючи фізичної сили, не дозволив йому залишити місце події до приїзду працівників поліції. При цьому, останній заперечував свою причетність до заволодіння транспортним засобом, зазначаючи, що він просто запитав, чи може потерпілий його підвезти. Розповідав також про те, що потерпілий викрадає метал із зруйнованих внаслідок попадань ракет гаражів та, навіть, не являється власником цього авто. В цей час будь-яких дій, які б свідчили про погрози застосування насильства до потерпілого з метою незаконного заволодіння транспортним засобом, він не вчиняв, але висловлював погрози, пов'язані фактично із здійснюваним проти нього самого останнім насильства. Не зміг пригадати, запущеним чи ні був двигун автомобіля потерпілого, коли він до нього підійшов. Наголосив, що обвинуваченого з автомобіля він витягував через ліві передні двері з місця водія, на якому той, на його думку, міг опинитись після того, як йому були нанесені удари металевим предметом потерпілим, після отримання яких він знепритомнів. Так само категорично ствердив, що потерпілий перед нанесенням ударів обвинуваченому підійшов до правих передніх дверей автомобіля і перебуваючи там наніс один чи два удари.

Аналізуючи показання названого свідка, суд зазначає, що очевидцем вчинення злочину останній не був, а споглядав та був учасником лише подій, які послідували після цього. Викладені вище дії останнього та сама по собі суб'єктивна оцінка ним ситуації в цілому були зумовлені фактично трактуванням події зі слів потерпілого, який наголошував на тому, що його транспортним засобом намагаються незаконно заволодіти, а тому й була ним сприйнята саме таким чином.

При цьому, оцінюючи показання самого потерпілого [REDACTED] суд звертає увагу на їх непослідовність, алогічність та не узгодженість як між собою, так і з іншими доказами по матеріалах кримінального провадження, а тому сумнівається в їх правдивості, щирості та істинності. Констатує це, суд виходить з того, що під час допиту в суді останній вів себе знервовано, допускав непослідовність, змінював їх та приховував деякі деталі події, яка є предметом цього кримінального провадження, зокрема в частині спричинення тілесних ушкоджень обвинуваченому шляхом їх нанесення металевою трубою ним особисто, на чому наголошував останній та повідомив свідок [REDACTED] але категорично заперечував потерпілий, припустивши, що ймовірно працівники поліції могли спричинити [REDACTED] якісь ушкодження, але він особисто його не бив. Тобто, зауваживши це, потерпілий не відхиляв того факту, що за наслідками цієї події, обвинуваченому дійсно могли бути спричинені тілесні ушкодження, однак лише заперечував проти своєї причетності до цього, що, зважаючи на викладене, не відповідає дійсності. При цьому, останній залишив поза увагою й той факт, що коли кликав на допомогу свідка [REDACTED] він мав при собі в руках металеву трубу, про що чітко вказав останній. Тобто, приховавши цю обставину, потерпілий не вказав ні на підставу, яка зумовила необхідність взяти металеву трубу до рук, ні на момент, в який саме ця необхідність виникла.

Наведені обставини зумовили розбіжності й неточності показань потерпілого і в частині, що стосується подальшої поведінки обвинуваченого після того, як його вже витягли з автомобіля. Так, зважаючи на спричинені останньому тілесні ушкодження в ділянці голови, він певний час лежав взагалі без свідомості, як про це зазначив він сам та підтвердив свідок. Однак, потерпілий показав, що той з невідомих йому причин, ймовірно з метою викинути мобільний телефон та зникнути з місця злочину, падав у сніг. До того ж зазначив, що певний час вони втрьох із свідком [REDACTED] та іншим волонтером утримували [REDACTED] на місці злочину, фізично тримаючи його, хоча названий свідок показав, що він лише словесно утримував його.

Крім того, під час допиту в суді потерпілий спочатку зазначив, що передав обвинуваченому на його вимогу ключі від свого гаража та квартири, потім надаючи відповідь на поставлені захисником обвинуваченого питання зазначив, що то були ключі від його авто, а після цього повернувся знову до першої версії події, що свідчить та підтверджує факт непослідовності в його твердженнях.

Вказане у своїй сукупності ставить під сумнів правдивість таких показань потерпілого, а тому суд, керуючись вимогами ч. 4 ст. 17 КПК України, не може покласти їх в основу обвинувального вироку.

При цьому, суд враховує, що до пригоди, яка є предметом дослідження по даній справі, свідок [REDACTED] не був знайомий ні з ким із сторін цього кримінального провадження, про що кожен з них показав, а тому не може бути будь-яким чином зацікавленим у вирішенні справи на чию б то не було користь з порушенням визначених для цього законом процедур.

З огляду на викладені обставини, суд зазначає, що показання потерпілого про обставини вчинення закінченого замаху на незаконне заволодіння його транспортним засобом, поєднаного з погрозою застосування насильства, небезпечного для життя чи здоров'я, які покладені в основу обвинувачення, не підтверджуються наданими стороною обвинувачення доказами по матеріалах цього кримінального провадження та їм не відповідають, а тому суд об'єктивно сумнівається в їх достовірності та правдивості й приймає до уваги тільки в тій частині, в якій вони узгоджуються з іншими доказами по даній справі.

Оцінюючи ж показання свідка [REDACTED] в частині, що стосується обставин події, очевидцем яких він був, з огляду на викладене, суд, зважаючи на їх повноту, послідовність, логічність та узгодженість як між собою, так і з іншими доказами по матеріалах кримінального провадження, розцінює їх як правдиві та такі, що відповідають дійсності, а тому приймає до уваги як належні та допустимі докази.

При цьому, суд звертає увагу на те, що показання свідка [REDACTED] по суті є аналогічними показанням обвинуваченого та підтверджують лише факт наявності у розпорядженні потерпілого транспортного засобу ВАЗ 2104 ЗНГ, д. н. з. АХ 8642 ВЕ, а в обвинуваченого металевих пасатижів, в середині яких знаходився патрон калібру 7,62 мм, чого ніхто із них не заперечує, і водночас, на думку суду, ніяким чином не підтверджують версію сторони обвинувачення про причетність [REDACTED] до закінченого замаху на незаконне заволодіння названим транспортним засобом, поєднаного з погрозою застосування насильства, небезпечного для життя чи здоров'я, оскільки не характеризують об'єктивну сторону інкримінованого йому злочину.

На підтвердження вини обвинуваченого [REDACTED] у вчиненні закінченого замаху на незаконне заволодіння транспортним засобом, поєднане з погрозою застосування насильства, небезпечного для життя чи здоров'я потерпілого, стороною обвинувачення, крім наведеного вище, надано такі письмові докази:

витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань за № [REDACTED] від 14 березня 2022 року (том 1 а. к. п. 234), до якого 13 березня 2023 року внесені відомості за фактом того, що 09 березня 2022 року [REDACTED] в м. Харкові [REDACTED] з погрозою застосування насильства, небезпечного для життя та здоров'я, намагався незаконно заволодіти належним [REDACTED] автомобілем ВАЗ 2104, д. н. з. АХ 8642 ВЕ;

заяву потерпілого [REDACTED] від 09 березня 2022 року (том 1 а. к. п. 235), в якій викладені вищевказані обставини кримінального правопорушення, на підставі якої внесено відомості до ЄРДР;

протокол огляду від 09 березня 2022 року (том 1 а. к. п. 236 – 237), яким зафіксовано, що на відкритій ділянці місцевості в м. Харкові [REDACTED] знаходиться автомобіль ВАЗ 2104, д. н. з. АХ 8642 ВЕ, поруч з яким перебуває [REDACTED] а за 5-10 м виявлено та вилучено предмет, зовні схожий на металеві кліщі сріблястого кольору. Верхня частина ніжок кліщів скріплена резинкою помаранчевого кольору, а всередині самої верхньої ніжки наявний предмет, схожий на патрон 7,62 мм;

рапорт на ім'я начальника ХРУП № 2 ГУНП в Харківській області (том 1 а. к. п. 238), згідно якого оперуповноваженим ВКП ХРУП № 2 ГУНП в Харківській області 09 березня 2022 року

було здійснено виїзд за адресою: м. Харків, [REDACTED] де було виявлено та приблизно о 13 годині затримано [REDACTED] який причетний до замаху на незаконне заволодіння транспортним засобом ВАЗ 2104 ЗНГ, д. н. з. АХ 8642 ВЕ;

постанову про визнання речовими доказами від 14 березня 2021 року (том 1 а. к. п. 240) металевих пасатижів з резинкою помаранчевого кольору та металевого предмету, зовні схожого на патрон калібру 7,62 мм;

матеріали, які характеризують особу обвинуваченого, зокрема довідка (взамін військового квитка) (том 1 а. к. п. 241), копія паспорта (том 1 а. к. п. 242 – 243), довідка КНП «Міський психоневрологічний диспансер № 3» ХМР про те, що останній за медичною допомогою не звертався (том 2 а. к. п. 1) та вимога про судимість (том 2 а. к. п. 2 – 3);

рапорт на ім'я начальника ХРУП № 2 ГУНП в Харківській області (том 1 а. к. п. 244), зі змісту якого слідує, що 09 березня 2022 року в рамках цього кримінального провадження старшим слідчим ХРУП № 2 ГУНП в Харківській області було затримано в порядку ст. 208 КПК України [REDACTED] про що було сповіщено до Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Луганській та Харківській областях (том 1 а. к. п. 244), а також протокол затримання особи, підозрюваної у вчиненні злочину від 09 березня 2022 року (том 1 а. к. п. 245 – 247);

висновок про проведення судово-балістичної експертизи № СЕ-19/117-22/3607-БЛ від 06 травня 2022 року (том 2 а. к. п. 9 – 13), відповідно до якого поставлене перед експертом питання: «Чи відноситься предмет зовні схожий на саморобну вогнепальну зброю – металеві пасатижі, до вогнепальної зброї?», не вирішувалося у зв'язку з тим, що наданий на дослідження предмет, не є об'єктом судово-балістичної експертизи. Наданий на дослідження один патрон, являється бойовим припасом – мисливським патроном калібру 7,62x39 мм. Даний патрон виготовлений промисловим способом. Наданий на дослідження один патрон придатний для стрільби;

висновок про проведення судової транспортно-товарознавчої експертизи № СЕ-19/117-22/3610-АВ від 13 травня 2022 року (том 2 а. к. п. 5 – 7), згідно якого середня ринкова вартість автомобіля ВАЗ 2104 ЗНГ, д. н. з. АХ 8642 ВЕ, 1991 року випуску, з об'ємом двигуна 1451 мЗ, без урахування технічного стану та розукомплектування, станом на 09 березня 2022 року, становить 28 380 грн.

Всебічно дослідивши обставини здійснення кримінального провадження, оцінивши наведені докази з точки зору належності, допустимості та достовірності, а їх сукупність з точки зору достатності та взаємозв'язку, суд зазначає, що ні жоден із них окремо, ні всі вони в своїй сукупності не підтверджують вини обвинуваченого у вчиненні інкримінованого йому кримінального правопорушення, а, навпаки, спростовують існування, як самої події правопорушення, так і його ознак в діяннях останнього. Будь-яких інших доказів стороною обвинувачення не надано, наведений перелік є вичерпним.

Відповідно до ч. 2 ст. 9 КПК України прокурор, керівник органу досудового розслідування, слідчий зобов'язані всебічно, повно і неупереджено дослідити обставини кримінального провадження, виявити як ті обставини, що викривають, так і ті, що виправдовують підозрюваного, обвинуваченого, а також обставини, що пом'якшують чи обтяжують його покарання, надати їм належну правову оцінку та забезпечити прийняття законних і неупереджених процесуальних рішень.

Згідно п. п. 1 і 2 ч. 1 ст. 91 КПК України з-поміж іншого у кримінальному провадженні підлягають доказуванню: подія кримінального правопорушення (час, місце, спосіб та інші обставини вчинення кримінального правопорушення); винуватість обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення, форма вини, мотив і мета вчинення кримінального

правопорушення. Доказування полягає у збиранні, перевірці та оцінці доказів з метою встановлення обставин, що мають значення для кримінального провадження.

Відповідно до ч. 1 ст. 92 КПК України обов'язок доказування обставин, передбачених статтею 91 цього Кодексу, за винятком випадків, передбачених частиною другою цієї статті, покладається на слідчого, прокурора та, в установлених цим Кодексом випадках, - на потерпілого.

Згідно ч. 2 ст. 93 КПК України сторона обвинувачення здійснює збирання доказів шляхом проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій, витребування та отримання від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, службових та фізичних осіб речей, документів, відомостей, висновків експертів, висновків ревізій та актів перевірок, проведення інших процесуальних дій, передбачених цим Кодексом.

Всупереч викладеному, незважаючи на вимоги принципів законності та публічності кримінального процесу, а також обов'язку доказування винуватості особи поза розумним сумнівом, стороною обвинувачення були прийняті до уваги фактично лише показання потерпілого [REDACTED] які й були в подальшому покладені в основу обвинувачення. Одночасно, показання [REDACTED] на стадії досудового розслідування не були перевірені слідчим та прокурором за допомогою інших слідчих дій, зокрема експертних досліджень, слідчих експериментів з підозрюваним, потерпілим та свідком [REDACTED] проведенням додаткових та одночасних допитів вказаних учасників кримінального провадження з огляду на суттєві розбіжності в їх показаннях.

Зокрема, органом досудового розслідування, навіть, не було проведено судово-медичної експертизи з метою встановлення факту спричинення тілесних ушкоджень обвинуваченому та їх тяжкості, в разі наявності таких, а також не було проведено ні огляду автомобіля, ні зв'язок ключів, які фігурували в цьому кримінальному провадженні. Крім того, стороною обвинувачення не було проведено жодних слідчих дій задля встановлення власника, як транспортного засобу ВАЗ 2104 ЗНГ, д. н. з. АХ 8642 ВЕ, так і гаража, який розбирав потерпілий, які, на думку суду, мають вагоме значення в цьому кримінальному провадженні. Тобто, органом досудового розслідування не було перевірено показання обвинуваченого щодо можливої його обмови потерпілим, у зв'язку з чим суд приймає до уваги показання обвинуваченого [REDACTED] як такі, що відповідають дійсності.

З наведених підстав, суд зазначає, що звертаючись до суду з цим обвинувальним актом, стороною обвинувачення в повній мірі не було досліджено обставин вчинення цього кримінального правопорушення, не було проведено жодних слідчих (розшукових) дій з метою виявлення як обставин, що викривають, так і тих, що виправдовують підозрюваного, а відтак і не надано суду відповідних доказів, які б підтверджували прямо чи опосередковано існування обставин, про які зазначено в обвинувальному акті та які б доводили правдивість версії події, заявленої потерпілим та в подальшому покладеної в основу обвинувачення.

На підставі викладеного, суд вважає, що досудове розслідування в цьому кримінальному провадженні проведено вкрай поверхово, однобоко та швидкоплинно, за наслідком чого через непроведення необхідного комплексу слідчих дій не досягнуті його завдання та не усунуті явні протиріччя між висунутим обвинуваченням та фактичними обставинами вчинення інкримінованого обвинуваченому кримінального правопорушення.

Таким чином, суд констатує, що стороною обвинувачення не надано суду достатніх належних та допустимих доказів, які б підтверджували наявність в діяннях обвинуваченого [REDACTED] умислу на незаконне заволодіння транспортним засобом, поєднане з погрозою застосування насильства, небезпечного для життя чи здоров'я потерпілого.

Застосовуючи ці фактичні обставини до юридичних запитань, на які суд повинен надати відповідь при вирішенні цієї справи, суд приходить до наступних висновків.

1. Чи доведено поза розумним сумнівом, що обвинувачений з метою незаконного заволодіння транспортним засобом перебував в салоні автомобіля потерпілого саме на місці водія транспортного засобу?

На підставі встановлених вище фактів, судом поза розумним сумнівом не встановлено, що обвинувачений дійсно перебував в салоні автомобіля потерпілого саме на місці водія транспортного засобу.

2. Чи доведено поза розумним сумнівом, що обвинувачений здійснював спробу запустити двигун транспортного засобу, з метою незаконного заволодіння ним?

Оцінюючи в сукупності досліджені в ході судового розгляду кримінального провадження докази, суд констатує, що прокурором поза розумним сумнівом не доведено, що останній дійсно здійснював спробу запустити двигун транспортного засобу, з метою незаконного заволодіння ним.

3. Чи доведено поза розумним сумнівом, що обвинувачений вчиняв дії з метою приведення в рух транспортного засобу?

Враховуючи вищевикладені положення законодавства України та положення, викладені в Постанові Пленуму Верховного Суду України «Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту» № 14 від 23 грудня 2005 року, суд констатує, що факт того, що обвинувачений [REDACTED] здійснював спробу протиправно вилучити транспортний засіб у потерпілого [REDACTED] всупереч його волі шляхом буксирування, штовхання, завантаження на інший транспортний засіб, примусового відсторонення останнього від керування, а також шляхом здійснення спроби запуску його двигуна поза розумним сумнівом прокурором не доведений, а відтак, і не доведено, що обвинувачений дійсно вчиняв будь-які дії з метою приведення транспортного засобу в рух.

4. Чи доведено поза розумним сумнівом, що обвинувачений має навички та право на керування транспортними засобами?

Виходячи з доказів, наданих стороною обвинувачення, суд констатує, що поза розумним сумнівом не доведено, що обвинувачений має навички та право на керування транспортними засобами і мав об'єктивну можливість незаконно заволодіти ним.

5. Чи доведено поза розумним сумнівом, що обвинувачений погрожував потерпілому застосуванням насильства, небезпечного для його життя чи здоров'я з метою заволодіння його транспортним засобом?

На підставі встановлених вище фактів, суд констатує, що поза розумним сумнівом не доведено, що обвинувачений висловлював погрози та використовував будь-які знаряддя, в тому числі металеві пасатижі, як для застосування насильства, так і для погрози його застосування.

6. Чи доведено поза розумним сумнівом, що в даному кримінальному провадженні мав місце закінчений замах на незаконне заволодіння транспортним засобом, поєднаний з погрозою застосування насильства, небезпечного для життя чи здоров'я потерпілого?

На підставі встановлених вище фактів, всебічно та повно дослідивши обставини цього кримінального провадження, оцінивши кожний доказ з точки зору належності, допустимості, достовірності, а їх сукупність - з точки зору достатності та взаємозв'язку, даючи правову оцінку встановленим по кримінальному провадженню обставинам, суд вважає, що доводи сторони обвинувачення про те, що в цій справі мав місце закінчений замах на незаконне заволодіння транспортним засобом, поєднаний з погрозою

застосування насильства, небезпечного для життя чи здоров'я потерпілого, тобто про вчинення обвинуваченим [REDACTED] кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 15, ч. 3 ст. 289 КК України не знайшли свого об'єктивного підтвердження, так як поза розумним сумнівом стороною обвинувачення цього не доведено, а з урахуванням стабільної позиції останнього про те, що він не вчиняв цього злочину, приймаючи до уваги вимоги ст. 62 Конституції України, суд приходить до висновку, що належних, достатніх та допустимих доказів на спростування його тверджень стороною обвинувачення не було надано, а усі сумніви стосовно доказування вини трактуються на користь обвинуваченого.

Прийняте у справі рішення

Відповідно до ст. 2 КПК України завданнями кримінального провадження є захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, охорона прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження, а також забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу і щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура.

При вирішенні цієї справи суд керується закріпленим у ст. 8 Конституції України принципом верховенства права, положеннями ч. 3 ст. 62 Конституції України про те, що, обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях, що усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь, а також вимогами ст. 6 Конвенції про захист прав та основоположних свобод людини про те, що кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який встановить обґрунтованість будь-якого висунутого проти нього кримінального обвинувачення.

Відповідно до ч. 2 ст. 22 КПК України сторони кримінального провадження мають рівні права на збирання та подання до суду речей, документів, інших доказів, клопотань, скарг, а також на реалізацію інших процесуальних прав, передбачених цим Кодексом.

Згідно з вимогами ч. 3 ст. 26 КПК України суд у кримінальному провадженні вирішує лише ті питання, що внесені на розгляд сторонами та віднесені до їх компетенції цим Кодексом.

Відповідно до вимог ст. ст. 22, 26 КПК України, судом були створені всі умови для реалізації сторонами їх процесуальних прав та виконання процесуальних обов'язків.

Згідно положень ст. 94 КПК України суд за своїм внутрішнім переконанням, яке ґрунтується на всебічному, повному й неупередженому дослідженні всіх обставин кримінального провадження, керуючись законом, повинен оцінити кожний доказ з точки зору належності, допустимості, достовірності, а сукупність зібраних доказів з точки зору достатності для прийняття відповідного процесуального рішення.

Відповідно до вимог ст. 373 КПК України обвинувальний вирок не може ґрунтуватись на припущеннях і ухвалюється лише за умови доведення у ході судового розгляду винуватості особи у вчиненні кримінального правопорушення.

Згідно п. 3 ч. 1 ст. 373 КПК України у разі, якщо не доведено, що в діянні обвинуваченого є склад кримінального правопорушення.

З урахуванням наданих обвинуваченням і досліджених судом доказів, суд приходить до висновку, що стороною обвинувачення не надано суду достатніх переконливих доказів вчинення [REDACTED] кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 15, ч. 3 ст. 289 КК України, а тому його необхідно виправдати на підставі п. 3 ч. 1 ст. 373 КПК України в зв'язку з не

доведенням, що в діянні обвинуваченого є склад кримінального правопорушення.

Вирішення цивільного позову

Цивільний позов по матеріалах кримінального провадження не заявлений.

Мотиви інших рішень

Обраний відносно обвинуваченого [REDACTED] запобіжний захід у вигляді тримання під вартою підлягає скасуванню.

Процесуальних витрат по матеріалах кримінального провадження немає.

Питання про речові докази суд вирішує відповідно до вимог ст. 100 КПК України.

Керуючись ст. ст. 373 та 374 КПК України, суд,

у х в а л и в :

[REDACTED] виправдати на підставі п. 3 ч. 1 ст. 373 КПК України, оскільки не доведено, що в його діянні є склад кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 15, ч. 3 ст. 289 КК України.

Речовий доказ в цьому кримінальному провадженні: металеві пасатижі з резинкою помаранчевого кольору та металевий предмет, зовні схожий на патрон калібру 7,62 мм, - знищити.

Обраний відносно обвинуваченого [REDACTED] запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, - скасувати, звільнивши його з-під варти негайно в залі суду.

Роз'яснити [REDACTED] що він має право на поновлення в правах, обмежених під час кримінального провадження.

Вирок може бути оскаржено в Полтавський апеляційний суд через районний суд протягом тридцяти днів з дня його проголошення.

Учасники судового провадження мають право отримати в суді копію вироку. Копія вироку негайно після його проголошення вручається обвинуваченому та прокурору.

Копія вироку не пізніше наступного дня після ухвалення надсилається учаснику судового провадження, який не був присутнім у судовому засіданні.

Суддя

Анатолій САВЧЕНКО